

Raadsonderzoek – Uitkoop Poolse supermarkt Gastelseweg

Nick Woudstra en Lauryan Bakker

20 augustus 2025

Doel- en vraagstelling

1. Inzicht in de voorbereiding op de besluitvorming tot uitkoop
2. Inzicht in de besluitvorming door het college van B&W en de gemeenteraad

Wat is er gebeurd binnen de gemeente Roosendaal rondom de uitkoop van een Poolse supermarkt door de gemeente, hoe hebben actoren binnen de gemeente hun rol ingevuld en wat is het handelingsperspectief voor de toekomst?

Onderzoeksverantwoording

Fase 1

- ✓ Opstarten van het onderzoek

Fase 2

- ✓ Opstellen startfoto
- ✓ Documentanalyse
- ✓ 3 oriënterende gesprekken
- ✓ Media-analyse

Fase 3

- ✓ Opbouwen feiten-reconstructie
- ✓ Documentanalyse
- ✓ 23 verdiepende interviews
- ✓ Wederhoor

Fase 4

- ✓ Analyse, duiding en beantwoording vragen
- ✓ Toetsing en duiding vanuit 3 perspectieven

Fase 4

- ✓ Rapportage

Reconstructie (in fasen)

Fase	Gebeurtenissen
Medio 2021 – eind 2022	Opstellen scenario's definitieve oplossing overlast
Eind 2022 – eind 2023	Besloten vergadering ter verkenning uitkoop supermarkt
December 2023 – mei 2024	Opstellen van overeenkomsten
Na mei 2024	Bedenkingen bij overeenkomsten, opheffing geheimhouding overeenkomsten en plannen voor hervestiging

Beschouwing

- Uiteenlopende beelden over de gebeurtenissen in het dossier
- Twee realiteiten: politiek-bestuurlijke dynamiek en correcte invulling bevoegdheden
 - Overeenkomst is op correcte wijze tot stand gekomen, binnen de bevoegdheden van het college van B&W
 - Over samenspel college van B&W en gemeenteraad zijn kanttekeningen te maken

Analyse en conclusies: rolinvulling

Conclusie 1: de gemeenteraad had een dominante rol in het dossier die op momenten informeel en gericht op uitvoering was.

Conclusie 2: Er was sprake van beperkte rolinvulling door het college met onvoldoende afweging en toetsing in het besluitvormingsproces tot gevolg.

Analyse en conclusies: rolinvulling

Conclusie 3: De portefeuillehouder vulde zijn rol afwisselend sterk sturend of juist enkel uitvoerend in.

Conclusie 4: De portefeuillehouder gaf in het dossier (te) weinig ruimte aan het college van B&W en de ambtelijke organisatie om hun rol op een zorgvuldige manier in te vullen.

Conclusie 5: Beperkte ruimte voor adviserende rol van de ambtelijke organisatie leidt op momenten tot ongemak over het proces.

Analyse en conclusies: politiek-bestuurlijke dynamiek

Conclusie 6: Verantwoordelijkheid en eigenaarschap over besluiten rondom uitkoop worden noch door de raad, noch door het college gevoeld en genomen.

Analyse en conclusies: inhoudelijke gedegenheid en kwaliteit

Conclusie 7: De overeenkomsten zijn juridisch zorgvuldig en extern getoetst, de verschillen tussen de eerste twee taxaties zijn te verklaren.

Analyse en conclusies: kwaliteit belangenafweging

Conclusie 8: De afweging tussen algemeen- en deelbelangen is niet voldoende expliciet gemaakt.

Analyse en conclusies: informatievoorziening en besluitvorming

Conclusie 9: Ongemak bij de gemeenteraad heeft geleid tot een suboptimale oplossing voor het bijeen brengen van 'het geheime' en 'openbare spoor'

Conclusie 10: Besluiten zijn civielrechtelijk correct tot stand gekomen, maar vanuit politiek oogpunt was meer zorgvuldigheid op zijn plaats geweest.

Aanbevelingen en lessen voor de toekomst

Neem bij gevoelige dossiers bij de start de ruimte om een rolverdeling af te spreken.

Les: Maak bij de start van een besluitvormingsproces tussen raad en college scherp welk gremium welke verantwoordelijkheid heeft en welke stappen daarbij worden doorlopen, richt het proces daarop in en houd elkaar daar scherp op. Laat de besluitvorming over aan de gremia die daarover formeel gaan: hetzij het college en hetzij de gemeenteraad.

Aanbevelingen en lessen voor de toekomst

Neem, ook bij maatschappelijk gevoelige onderwerpen, de ruimte als raad om te komen tot weloverwogen besluitvorming waarbij alle beschikbare informatie en consequenties in ogenschouw worden genomen

Les: Naast de lessen die onder a zijn genoemd, kan de raad in de toekomst beter sturen op een besluitvormingsproces door meer tijd en aandacht aan de kaderstelling richting het college te besteden. Wensen en behoeften van de raad dienen hierin opgenomen te worden, evenals een proces dat de raad in staat stelt op relevante momenten informatie te ontvangen, te heroverwegen/bij te sturen en te besluiten.

Les: Zorg voor een gelijk speelveld voor de gehele raad in het besluitvormingsproces. Alleen dan kan de raad zijn positie in het krachtenveld goed nemen.

Aanbevelingen en lessen voor de toekomst

Behoud in besluitvormingstrajecten voldoende aandacht voor het hoofddoel, en bouw momenten in om dit te evalueren.

Les: Zorg bij de inrichting van een besluitvormingsproces voor een proces waarbij het primaire doel van een besluit de boventoon blijft voeren. Zowel raad als college kunnen sturen op de voorwaarden zoals hierboven beschreven.

Aanbevelingen en lessen voor de toekomst

Zorg ervoor dat besluiten in het college in gezamenlijkheid worden voorbereid en met de benodigde zorgvuldigheid worden genomen

Les: Neem als college de eigen verantwoordelijkheid; voor een collegiaal bestuur door in gezamenlijkheid het besluitvormingstraject te doorlopen, de eigen bevoegdheden in te vullen en door hierop de regie te voeren.

Aanbevelingen en lessen voor de toekomst

Organiseer voldoende ruimte (in vorm, tijd en mogelijkheid) voor de advisering van ambtenaren

Les: Bied als college voldoende ruimte aan de professionaliteit van het ambtelijk apparaat. Ruimte betekent dat er actief aanspraak wordt gemaakt op de adviserende rol van ambtenaren, dat ambtenaren zich vrij voelen om te adviseren en hun eventuele zorgen te uiten en dat de ambtelijke advisering wordt meegewogen in de bestuurlijke besluitvorming.

